

ÖMER FARUK TOPRAK, İNSANLAR

(*şiiirler*), İstanbul, 1948.

A. KADİR, TEBLİĞ

(*şiiirler*), İstanbul 1943.

Bu kitapların birincisinde dokuz, ikincisinde on sekiz şiiir var, Ömer Faruk Toprak uzunca, Kadir ise kısa şiiirler yazıyor. İki genç şairimizin bu iki küçük kitabı bugünkü şiiirimizin aldığı istikameti, ilerlediği yolu göstermesi bakımından manâlıdır. Bugün umumiyetle dünya şiiirinde başlıca iki istikamet görülüyor: Biri, çökmekte olan, zamanını yaşamış bir devrin sıkıntısını, bedbinliğini ifade eden, mazi hasreti çeken, bugünün realitesinden kaçan şiiir. Bu tarzda yazanlar ve bu çeşit şiiirlerden hoşlananlar, şiiiri, hayattan, gerçeğin zorluklarından bir kaçınma vasıtası olarak kullanıyorlar; bu çeşit şiiir, bozguna uğramış bir ruh halinin ifadesidir, meselâ “Bu Harp Yıllarında Fransız şiiiri”nde görüldüğü gibi (Adımlar, sayı 1)... Şiiirin aldığı diğer bir istikamet, çökmekte olan bir devrin şartları içinde yeni ve ileri olan cereyanları, “geleceği” hazırlıyan “bugün”ü duymak, hayatla, halkla teması kesmeden, bugünün zorluklarından yılmadan şiiiri bugünün sıkıntılarım, meselelerini, ümitlerini, gayelerini ifade etmek için kullanmak yoludur. Birinci çeşit şiiir muvakkattir; ölmeğe mahkûmdur, hattâ büyük mikyasta şimdiden geçmişin malı olmuştur. İkincisi bu devrin hakiki şiiiridir; muhtelif memleketlerde bu devrin büyük şairleri bu gurup-tandır.

Yukarıda ismi geçen iki şiiir kitabı, memleketimizde de şiiirin realist, verimli, dünya sanatının gidişine uygun bir yola girdiğinin iki yeni ifadesidir. Bu kitaplardaki şiiirleri ve diğer bazı genç şairlerimizin şiiirlerini, “Serveti Fünun” neslinin, hattâ bugün hâlâ yazmakta olan fakat artık, eski nesil diyebileceğimiz şairlerin eserleri ile karşılaştırmak, ikisi arasındaki uçurum denilecek kadar büyük farkı, bugünün, gençlerin lehine olarak ne keskin gösteriyor! Şiiirimiz bulutlardan yer yüzüne iniyor; gerçek hayattan bir kaçınma vasıtası, marazî bir meşgale olmaktan çıkarak bilâkis hayatın ta kendisini ifade eden bir vasıta, canlı gürbüz bir faaliyet oluyor; kısacası çıkmaz yoldan kurtularak geniş sanat ufuklarına götürecektir bir yola giriyor. Buna ne kadar sevinsek azdır. Bu genç şairlerimizin yollarında devamlı bir surette ilerlemelerini temenni edelim. Zamanımızın büyük Türk şairi, millî şiiirimiz bu realist, yaşamak şevkini ve insana ve geleceğine inancı ifade eden, hayattan, gerçekten korkmıyan istikamette çalışarak meydana gelecektir.

Şekil bakımından bu iki şiiir kitabı bugünün şiiirini vasıflandıran “serbest nazım” şeklindedir. Serbest nazım yazmak, vezinli ve kafiyeli yazmaktan çok daha zordur, zira şair yerleşmiş, muayyen kalıplardan faydalanamıyor, kendine has bir şekil ve ritim yaratmak, kelimelerle vezinlerle oynayarak değil, mevzuun ve fikirlerin akışı ile ritmini, şeklini bulmak zorundadır. Gerek Ömer Faruk Toprak’ta, gerek A. Kadir’de yer yer güzel parçalar, kendilerine has buluşlar bulunmakla beraber her iki kitaptaki şiiirler umumiyetinde başka bir şair veya şairlerin kuvvetli tesirini taşıyor. Fakat bu iki kitap iki genç şairimizin ilk eserleridir. İlk eserler hemen her zaman daha evvel yazarların tesirini, hattâ taklidini taşır; en büyük sanatkârlarda bile bunu

görüyoruz. Bu genç şairlerimizin de ileride daha olgun, daha orijinal eserler verebileceklerini bize umduran belirtiler bu ilk eserlerinde eksik değildir.

Adımlar, Sayı 4, Eylül 1943